

RESUMÉ

Alle godkendte tilbud og plejefamilier har modtaget mindst ét tilsynsbesøg i løbet af 2016. Socialtilsyn Hovedstaden aflagde i årets løb **flere end 2.200 besøg** i plejefamilier og sociale botilbud. Det er en stigning på 20% i forhold til socialtilsynets opstartsår i 2014. Stigningen skyldes bl.a., at den omfattende opgave med at regodkende samtlige tilbud og plejefamilier blev løst i de to foregående år, og i 2016 var det derfor muligt at aflægge flere driftsorienterede besøg med afsæt i en risikovurdering af det enkelte tilbuds eventuelle kvalitetsmangler, karakter og kompleksitet.

Ved udgangen af 2016 bestod den samlede tilsynsportefølje af 1.441 tilbud og plejefamilier, men den samlede tilsynsopgave i 2016 var på over 1.700 tilbud og plejefamilier, idet socialtilsynet også har haft tilsyn med tilbud og plejefamilier, som er ophørt i løbet af året, ligesom socialtilsynet har behandlet ansøgninger om godkendelse fra nye tilbud og plejefamilier, hvoraf nogle har fået afslag på godkendelse.

Tabel 1. *Socialtilsyn Hovedstadens samlede opgaveportefølje i 2015 og 2016*

Opgaveportefølje ved udgangen af året	2015	2016
Plejefamilier	956	932
Tilbud	520	509
I alt	1.479	1.441

Tabel 2. *Socialtilsyn Hovedstadens samlede produktionsoversigt i 2016*

Produktionsoversigt	2015	2016
Besøg	2.109	2.218
Godkendelser af nye tilbud og plejefamilier	100	120
Afslag på nygodkendelse	9	17
Ansøgere som trak deres ansøgning om godkendelse.	39	68
Skærpede tilsyn	9	9
Antal påbud, herunder i forbindelse med skærpet tilsyn	75	95
Antal vilkår i forbindelse med regodkendelser og nygodkendelser	297	21
Tilbagekaldte godkendelser	26	9
Ophørt af egen drift	196	149
Magtanvendelsesindberetninger	2.141	2.500
Henvendelser om bekymrende forhold ("whistleblows")	202	206

Alkoholbehandlingsområdet blev fra 1. januar 2016 en del af lov om socialtilsyn, og socialtilsynene overtog opgaven med at godkende og føre tilsyn med disse tilbud. Socialtilsyn Hovedstaden regodkendte 22 alkoholbehandlingstilbud i 2016, svarende til 85% af de alkoholbehandlingstilbud, som skal regodkendes i 2016-2017. De fleste af tilbuddene bliver regodkendt med en afdeling som tilbyder alkoholbehandling på et allerede godkendt misbrugsbehandlingstilbud. Opgaven med at godkende tilbud på alkoholbehandlingsområdet strækker sig ind i 2017.

Det er Socialtilsyn Hovedstadens overordnede konklusion, at der generelt er et højt kvalitetsniveau i langt de fleste tilbud og plejefamilier. Det gælder på tværs af de kvalitetstemaer, som socialtilsynet vurderer kvaliteten efter. Andelen af tilbud og plejefamilier, der får enten påbud, skærpet tilsyn eller helt tilbagekaldt deres godkendelse er lav, men dog en smule stigende. Stigningen er formentlig et udtryk for, at socialtilsynet efter et par års virke får øje på flere mønstre og uhensigtsmæssigheder i tilbuddene og plejefamilierne og for, at socialtilsynet ikke som det første udsteder påbud og skærpet tilsyn, men ad dialogens vej forsøger at formå tilbuddet/ plejefamilien til at rette op på kvalitetsmangler.

På *voksenområdet* oplever socialtilsynet, at tilbuddene i 2016 i forhold til 2015 har fået større opmærksomhed på, hvad de dokumenterer, og hvad formålet med dokumentationen er. Vi ser dog stadig, at tilbud bruger mange ressourcer på at dokumentere borgerens dagligdag, men at koblingen til tilbuddets behandlingsindsats i en del tilbud mangler. Det vanskeliggør efterfølgende faglig refleksion over behandlingen og den pædagogiske indsats. Socialtilsynet konkluderer endvidere, at vi efter flere tilsyn har anbefalet, at tilbuddet udarbejder en forebyggelsesplan mod vold og overgreb og arbejder systematisk på at sikre borgernes selvbestemmelsesret.

På *børn- og ungeområdet* oplever Socialtilsyn Hovedstaden generelt, at tilbuddene har velkvalificerede ledelser og fagligt dygtige medarbejdere, der anvender relevante metoder og tilgange i forhold til tilbuddenes målgrupper. Det kommer bl.a. til udtryk ved et generelt højt trivselsniveau blandt de anbragte børn, en høj grad af medinddragelse i hverdagen, og en positiv udvikling hos børnene. Udviklingspotentialet for visse af børne- og ungetilbuddene ligger lige som på voksenområdet bl.a. i at videreudvikle eksisterende dokumentationspraksis, så koblingen mellem behandlingsindsatsen og barnets udvikling i højere grad kommer til udtryk i dokumentationen.

På *plejefamilieområdet* er det Socialtilsyn Hovedstadens generelle oplevelse, at plejefamilierne er gode til at skabe stabile og trygge rammer omkring plejebørnene, hvilket kommer til udtryk ved et højt trivselsniveau hos børnene. Mange plejefamilier efterspørger dog mere regelmæssig og målrettet supervision og efteruddannelse fra anbringende kommune i forhold til de konkrete dilemmaer og problemstillinger, de står i. Socialtilsynet oplever fortsat plejefamilier, der ikke kan redegøre for de overordnede mål for barnets anbringelse og de deraf valgte indsatser over for barnet, og det indebærer en risiko for, at plejefamiliernes indsatser ikke er fokuserede og prioriterede, og at formålet med anbringelsen af barnet derfor ikke bliver indfriet. Det er Socialtilsyn Hovedstadens indtryk, at anbringende kommuner i stigende grad efterspørger plejefamilier, som er godkendt til høj belastningsgrad, men at det i givet fald vil forudsætte mere målrettede kurser og

efteruddannelse af eksisterende plejefamilier og en højere grad af tydeliggørelse fra kommunernes side af de forventede indsatser af plejefamilien i relation til barnets problematikker.

For Socialtilsyn Hovedstadens årsrapport 2016 har vi udvalgt tre fokusområder, som vi med årsrapporten ønsker at belyse nærmere:

- Tilbud med brede målgrupper
- Plejefamiliers samarbejde med biologiske familie
- Analyse af nye plejefamilier

For en gennemgang af fokusområderne henviser vi til de konkrete afsnit, som starter på side 46.